[úvodní debata, představení se, kontextu Břetislav (deficit teorie, motivace k diplomce)]

Mám to postavené tak, že mě hodně zajímá dění verbatim, že si myslím, že když se podaří nějakej experiment oživit, že když se jakoby lidi pokouší o generalizacii..

A co to je pro tebe?

Verbatim... je doslova.

A co to jako znamená?

Co nejvíc si jakoby ten experiment projít, co tam všechno se dělo, zpětně si nějak uvědomit jaký to pro mě bylo, co sem tam prožíval, co mě napadlo, co jsem tam říkal, co jsem cítil tělesně... a vlastně to nějak přitáhnout a trochu ten experiment tady oživit a povykládat si o něm. A zároveň k němu automaticky vypadnout otázky tak se doplňuje širší obecný dělání - tohle dělávám protože..., nebo tu mám nějaký zkušenosti, nebo tohle je třeba intuitivní, nebo o tom jsem... ani nevím proč to dělám... ale dělám to a teď bych musel odlovit proč, protože jsem o tom nepřemýšlel nebo už nepřemýšlím.

Jo, Uhm.

A mám tendenci říct tohle na začátek, abys měl představu, kde se asi tak budeme pohybovat a jakej... jakej pojmovej aparát nebo zkušenosti přináším do dialogu, aby ses o mě nemusel nějak starat nebo něco vysvětlovat nebo si myslet, že nevím.

Dobře.

Já když nebudu vědět, tak se zeptám a jsem v pohodě i třeba nějakou dobu nevědět a nechat to běžet.

Jo. Jo. Fajn.

Ok, tak tady jsem já.

Tak jestli můžeme začit, tak když se...*[o zakrytí úvodních otázek]*, ale měl jsem takovou úvodní vystřelovací: Co tě vlastně napadne, když si uvědomíš, ty a experiment, co ti tak jako proběhne hlavou?

No, tím, že jsem se na to trochu mentálně připravoval jo, jak jsem to četl dopředu, tak vlastně si říkám, fajn... hele jakej experiment máš na mysli. Jestli

to můžeme vzít z nějaký úrovně fakt objektový - já něco dělám s tím klientem - on je objekt a něco si zkouší..

Uhm.

...pak můžu mít experiment, kterej je vztahovej - já něco dělám, já experimentuju tím vztahem... a pak jsou jako experimenty, z tý úrovně polařský, teorie pole nebo situace nebo prostě nějakýho atmosféry... a tam se dějou různý divný věci, kterým napůl rozumím někdy nerozumím a je to takový různý.

A myslím si, že na těhle třech úrovních jsem jako schopen to různě vysvětlit nebo sledovat a nebo taky nejsem.

Jo. Kdybys to nějak vysvětlil, na nějakým krátkým příkladu, co je kterej? Mě něco napadá... ale abych věděl, že ti rozumím.

Objektovej je, že řeknu tomu klinetovi... když to hodně zrychlím... hele co kdybys tuhle větu řekl a sednul si o toho nějak napřímo, narovnal ramena nebo něco. On se sebou... je to zaměřený tak, že on se sebou něco udělá.

Vztahovej experiment je, že já si buď sednu vevnitř do jiný pozice, do jiný pozice, svý vztahový k tomu klientovi nebo třeba udělám nějakou změnu v sobě...[třeba] s hlasem, ale furt to zaměřuju s tím, že se snažím udělat nějakou změnu našeho způsobu bytí spolu, našeho vztahování. Mám třeba příklad, mám dojem, že přenosově se stávám nějakým hodným tátou, tak řeknu hele tak co kdybych udělal tu změnu a vztal nějakou reakci, která bude proti tomu... nebo nepůjde s tímhle...

...že by jsi třeba byl zlej táta, udělal něco co to naruší...

Jo, že řeknu třeba no to jako si myslím, že jste udělal fakt blbě. Stoupnu si, ale to zaměření je na náš vztah, se kterým se já snažím něco dělat. A pak to jsou jako ty polařský věci, kde bůh ví, odkud se ta vlna vezme, nebo co chytnu, jak to příjde a buď mě něco napadne zčista jasna a řeknu si nemám tušení odkud tohle přišlo... a nebo se to rovnou stane. To znamená, že třeba prostě najednou zjistím, že si vytvářím představu sebe ve dvanácti letech a něco tam s ním dělá. A těžko bych odsledoval tu linku jako uvědomění, kde, co jak to začlo, co se ve mě... prostě najednou ze mě vyběhne prostě dvanáctiletej kluk a začne tam opečovávat klienta.

Uhm, jo. A tys to ještě uvedl, že máš představu, že bys ke každé prostě z těchle tří byl schopnej na nějakým příkladu.

No a myslím si, že čím víc jdeme k tomu klientovi, tím víc já jsem schopen nějak vědomě to vysledovat, u těch vztahovej věcí půl na půl u těch polařskejch si myslím, že je to čistá racionalizace něčeho co se už děje, nebo se stalo nebo co už proběhlo.

Uhm, uhm, uhm.

Tam si myslím, že spíš se snažím o nějakou fikci kontroly nebo jako to že jsme mysleli, že něco děláme...

[oba smích]

...ale vlastně to jenom chytlo nějakou vlnu, proběhlo... že tam mám jako metaforu, že ta situace má nějakou melodii nebo estetiku a je jedno, na jakej nástroj ji zahraješ. Prostě něčím ji chytneš a stane se to.

Jo.

Ale nevím jak to teď pro tebe strukturovat.

Mě se to líbí, tu strukturu už to má, máš to jako nějaký tři kategorie co tě napadaly. A já jsem to uchopil z hlediska toho jak to jakoby proběhne jakej je z toho nějakej prožitek, jestli si vybavuješ na tom papíru, něco co bylo pro tebe moc fajn, něco co bylo nějak ambivalentní, možná něco fajn něco nefajn a pak že to bylo nefajn. Nějaký takový jako skutečný provedení experimentu - tak to je matice 3 na 3 to bysme tady byli dlouho. Neříkám, že by to nebylo zajímavý. Myslím si, že by to bylo hodně zajímavý.

A... máš nějaký, který by... máš třeba nějaký preferovaný, který děláš třeba nejčastěji nebo tě něčím přitahujou...

Myslím si, že kam mě to vždycky vede jsou ty vztahový, protože mám představu o tom, že... fakt jako nejsme to naše self se vynořuje z každým jinak, prostě jsme nově tisickrát vynoří za den... někým se stáváme a celý to moje gestalt přemýšlení, je vo tom vztahování se. Že není nikdo depresivní, že je depresivní ve vztahu se mnou. Nějak jsme se tu společně spoluvytvořili. Tak toho mám hodně.

Myslím si, že u těch prvních, u takovejch těch jednoduchejch experimentů co kdybysme zkusil, mám takovej nápad a tak... tak že je to u nějakej tako u

jednodušších izolovanejch jevů. Mám dojem, že je něco dobře ohraničenýho, co se dá změnit nebo posunout nebo na to kouknout jinak. A tam co je fakt pro mě důležitý nechat si tu zvědavost, to je jedna věc a druhá věc, fakt dobře ladit to známý neznámý, frustrace podpora, aby to vlastně bylo něčím nový, ale né moc. A vyladit to s tím klientem, ten tunning, jak nahlas to má bejt, ten experiment. A...

...mluvíš o tom prvním o tom relativně izolovaným...

Jo... A nebát se jít do tý trapnosti. To je pro mě dobrý indikátor toho, že je to na hranici. Když já zažiju, že je to vlastně trochu trapný nabídnout, jo zažívám nějak ostych, tak si říkám jo, to vypadá jako docela dobrá hranice. Ale myslím si, že první kdo musí do tý trapnosti hupsnout jsem já, né ten klient.

Jo.

A to máš jakoby z výcviku nebo zkušenostně?

Jako různě z výcviku i zkušenostně... já nedokážu říct, kde jsem to slyšel.

Ok, ok. Jen mě napadlo, jestli je to tvý poznání... čistě a nebo jestli jsi to dostal po cestě.

Určitě jsem to dostal , někde jsem to slyšel...ale zas furt i byť uvažujeme v tý objektový rovině, tak jsme tam ve vztahu a ve chvíli, kdy já se tam budu cítit úplně bezpečně, tak to na tý hranici není.

Dalo by se u toho na chvilku zůstat, že bys mi to vysvětlil, co to jako znamená, cítit se bezpečně?

Uhm.

Možná na příkladu, možná obecně... jak se ti to hodí.

Pro mě fakt, jako ta trapnost nebo ostych nebo zaváhání je dobrý indikátor.

Jakoby... toho jestli to je správně vyladěný...

Jo, tý intenzity...

Jo to jsem pochopil.

A mohli bysme u toho přemejšlet, kdybysme chtěli být teoretický fakt vo Kepnerovi nebo o nějaký úrovni nabuzení organismu a o úrovni nabuzení vhodný pro kontakt, kdy on říká, nějaká jako úroveň, štěrbina, kdy organismy

sjou schopny kontaktu, nabuzení a co je moc tam není možný kontakt a co je málo tak to je moc mále na ten kontakt.

Není to optimálně investovaná energie. Já se nejsem jistej, Kepner, kam to patří... ale takhle tomu rozumím.

Jo. A to si myslím, že to co děláme, je jak na rádiu snažíme se prostě naladit tu hlasitost na to, aby to bylo v nějakým tomhle rozpětí. Že když to bude moc, tak to bude nějakej neintegrovatelnej zážitek, něco zajímavýho, ale vlastně co s tím potom. A když to bude málo, tak... *[plácne rukou]* Co kdybyste teď pohnul pravou rukou, hmm nic se nestalo nebo jako... je to banální.

Nepřinese to tolik informací...

Tak.

Jak by to přinýst mohlo, nebo možná to ani nepřinese žádný, protože to je zcela v rozsahu poznanýho.

Jo. Přesně tak. Rukou hýbat umím.

A není to problém tady sedět před tebou a demostrovat, že umím hýbat rukou.

A co kdybych se postavil a udělal piruetu nebo na tebe bafnul, tak myslím si, že bych jako vytuhl... já bych si řekl... maličký zaváhání jo... nebo nějakej takovej záblesk. A řekl bych si, jo tam se může dít něco zajímavýho.

Uhm, uhm... Já se nějak snažím porozumět tomu, k čemu to patří, jestli to je jakoby... no porozuměl jsem tomu tak, že mluvíš o svým vlastním trapnu. Že ty sám, pro tebe když si představíš... protože to je objekt, že klient dělá něco.... že když to navrhuješ, že se tě to nějak dotkne a pocítíš nějaký trapno. A nejsem si jistý, čeho se to týká [trapno]. Tvý představy, že bys to dělal nebo nebo že seš tam s tím klientem a on to dělá... rozumíš mi jak to myslím?

Ale to se nedá voddělit. Že úplně jako neoddělitelný. Jak jedu tu vztahovou rovinu, že ta situace je spoluvytvořená, takže nemůžu nakreslit hranici, kde končí můj smích a začíná tvůj.

Jo, to je pěkný.

Jo, fakt jako, že kde končí moje trapnost a začíná tvoje není možný rozeznat. Takže když mě bude trapně a dovolím si a pudu do toho jako první, tak mám důvěru, že to bude na dobrý hranici s tím klientem.

Abychom si rozuměli, že si rozumíme. Mě to napadlo, že to myslíš takto, ale for the record *[ukazuje na rekordér]*. Jednak, je to pak těžký s tím něco dělat, protože já si myslím, že rozumím, ale není to tam... a pak se bojím, že mi takovou analýzu někdo omlátí o hlavu a takových momentů je x a já se radši doptám. Nebo potřebuje kousek víc, abych věděl, kde se pohybujeme, jenom pro to porozumění. Musím pak stejně udělat krok k nějaký abstrakci zakódovat to. Ale abych si byl jistej, tak se radši zeptám.

Jo.

Takové jako společné trapno. A přesto nějak víc tvoje než toho klienta.

Nóooo... to myslím, že fakt není možný oddělit. Jestli já jsem chytnul trapno klienta, moje... je to způlky moje...

A co se stane když je to více tvoje a když je to více klienta? Má to nějakej dopad na to, na to jak se to potom vede, vyvede, povede, projede?

... já myslím, že jako nemá smysl to rozlišovat.

Aha.

Že si fakt myslím, že v tý situaci nemá smysl rozlišovat moje trapnost, tvoje trapnost.

Aha. Nedává ti to smysl nějak jako... rozpoznat, jestli by to bylo tvoje trapno... jestli by ti to přišlo, tobě samotnýmu blbý.

Jako, někdy se to stane, že tu hranici jasně vidím v prostoru, jo. Ale vlastně v čem by mi tohle tady bylo užitečný. Že si nedokážu představit, že by ten experiment byl dobře vyladěnej ve chvíli, kdy pro toho klienta je to na tý hranici a já tam jako spokojeně, nebo v úplně známým terénu sedím. Pak to pro mě není jako ten experiment v tom pravým slova smyslu.

Aha. Nedovedeš si představit, že by to pro něj bylo... vhodný nebo... použil jsi nějaký slovo a já jsem ho zapomněl... když on tam sedí, a je trapnej ale ty seš v pohodě.

Užitečný, že by to pro něj nebylo.¨

Jo, aha.

Taky bych potřeboval vyjasnit, jestli pro tebe ten experiment stojí na druhý straně vod dialogickýho... bytí... nebo existenciálního dialogu. Pro mě totiž to osa není.

Jo. Není to osa.

Pro mě experiment či technika je něco na čem se může realizovat vztah.

Jakože to je stejný... že to není na ose, že to je jedno.

Není to... tady je existenciální dialog a od toho je lajna a na druhý straně je experiment a tam jakoby vlezem a pak zpátky jakoby vlezem do toho dialogu kde si o tom budeme povídat.

Já si myslím, že to je... že to má jiný kvality... že tam je...že buď jeden něco víc dělá a druhej toho dělá o něco míň, minimálně na povrchu, že to není tolik vidět, co dělá.

Kdo dělá víc?

Jakože navenek není vidět, pokud klient tančí a já sedím a dám mu to jako podnět, že by to mohl dělat... tak si nemyslím, že jako terapeut, že nic nedělám. Souhlasím s tebou, že pro mě je to taky vztahový, že já jsem udělal nějak pohyb v tom vztahu. Já jsem tam byl za sebe, nějak jsem zariskoval, možná tam cítím i nějaký vzrušení nebo i trapno jestli to dopadne nebo nedopadne pro něj, pro mě a jsem oživlej a dělám nějakej pohyb v tom vzájemným poli a vztahu když říkám "Co kdybyste zkusil"... je v tom podpora, je v tom zájem, je v tom zvědavost a je v tom nápad... nemyslím si, že je to jak ten polovej, ale že to že mám nápad, že to dotváří to co on v té chvíli nějak dělá, ale já k tomu mám zaujatej víc nějakej racionální přístup kdy to dokážu reflektovat a nabízím to něco, protože mi to sedne, že to tam nějak racionálně padne. Kdežto v tom polovým to chápu tak, že se víc jako víc poddám pohybu a dotvořím to a ještě ani nevím co. A něco nějak vznikne.

A k tomu vztahu, pořád je to vztah s tím souhlasím. Akorát je v tom více dění. Kdežto v tom fenomenologickým že to dění je takový přibrždený. Je to jiná metoda. Že to dění tam je, ale že vlastně tím, že je hodně reflektuju zajímám se, tak tu svou aktivitu trošku jako upozaďuju a že i klient tím, že nedělá nekoná, že víc mluví... jako - někdy si u toho sebe všimne, protože se nějak naučil si uvědomovat sebe - tak taky není tolik aktivní. Jsme propojení v aktivitě - dialog je aktivita - ale že to má

takovou jakoby... že té aktivity tam není tolik. Je strukturovanější a zpomalenější....

...Ale tak tomu rozumím já, tvůj pohled je podstatnej.

Já jsem chtěl říct ještě, že u toho objektovýho experimentu v úvozovkách, stejně to co je nezbytně nutný, je pak reflektovat změnu toho vztahu. Jaký bylo když jsem to navrhoval, já jsem to řídil, já jsem byl ten aktivnější, když mě bylo trapně na začátku a furt jako refletuju tu vztahovou rovinu, byť jsem v tom objektovým experimentu.

Jo. Takže to co jsem říkal rozumíme si, máš to podobnej pohled.

Jo. Jo. Ale furt to pro mě je tak, že experiment má nějakou vztahovou rovinu, která je sakra důležitá, protože je sakra odlišná od tý vztahový roviny dialogický. Nebo někam přejde, většinou do nějakýho, větší struktura, větší moc, větší jasný zadání, udělá to takovouhle dynamiku.

No vlastně, si myslím, že tohle je důležitější než ten zbytek. Jak ty obsahy můžou být různý.

Tak to jsem na dobrým místě.

Ty obsahy, můžou být jakýkoliv.

Jo. A přesto jak jsi to pojmenoval, ty tři... tak mi příjde, že v každým z nich... jak to říct, že to co se tam stane z hlediska moci, dominance, nerovnováhy...

Uhm...

...a nějakýho jako zacházení s tím předtím nebo potom, tak, že to v průměru, jako vyžaduje něco jinýho [od terapeuta].

... od terapeuta...?

Uhm.

Před, při i po.

Ty tři úrovně...?

No. Ty tři typy experimentu... že si myslím, že z pozice z toho co se tam odehrává... z pozice nerovnováhy, co to dělá s tím vztahem a co to vlastně jakoby pak ještě chce od nás navíc, že v těch v těch třech typech, je to

trrošku jinak. Že v té struktuře "Co kdybyste jsi zkusil" je nějak jasněji vidět... já to nechci říkat. *[smích]* Jak to vidíš ty?

Za mě to rozdělení je užitečný proto, abychom se o tom mohli nějak bavit. Ale stejně ty roviny jedou zároveň. Že to není, že teď jsme v něčem a teď jsme v něčem jiným.

Jo. Jo.

Prostě to jede furt zároveň.

Jo. Vždycky je to vztahový, vždycky je tam nějakej já-něco a vždycky je tam nějaký podřízení se poli.

Budhisti by řekli, že nemá nikdy cenu se ptát, kde to začlo, kde byl ten prvotní impuls. Prostě se k tomu nikdy nedoberem. Vždycky bude něco, co to ovlivnilo a něco dalšího co to ovlivnilo něco dalšího... Nová fenomenologie by řekla to samý, v tom poli se prostě ty věci dějou, my jsme funkcí pole. A ty věci my jsme jako těma, tím polem využívaný k nějakýmu záměru. Je to naše fikce o kontrole, o tom, že tu situaci nějak ovládáme.

Jo, jo. Ale přesto je tam nějakej prožitek toho já. Já cítím, že by bylo dobré, mě napadá že, přál bych mu, nějak s ním soucítím...

Já bych řekl já s tímhle klientem.

... nebo cítím, že by ta energie takhle mohla proudit...

Jo. Jako já v týhle situaci. Já s. A jako mnohem víc, třeba ty polařský věci mě nějak vedou k estetice, umění... jo, jak poznáš, že tahle melodie je lepší nebo dobrá než ta druhá. Mě to chutná, jak poznám, že mi tohle chutná? Těžko to rozanalyzovat. Prostě to ochutnám a dostanu nějakej celostní vjem.

Jo. Ale to je takový jako post. Todle bylo... byl fajn zážitek, ale ještě je tam taky něco před a při...

Jo.

A **vlastně, já se snažím to nějak kategorizovat a zachytit, jakože... já nevím mluvil jsem s někým víc o experimentech s traumatech. Který byly typu takovýho jako tlumícího. A jasně strukturovaný, představy, který to trauma zabalí... jo kdyby to bylo něco tady v tý místnosti... u klienta, který má tendenci vstoupit najednou do vztahu, velice se rozeběhnout, chci mluvit o traumatu, znásilnění, tak jsem tady a jdem jo... a zároveň je**

odpojenej, tak to byl nějaký způsob, kdy se s tím tématicky zachází, takže mě je jakoby jasný, že tu situaci... nebo jasný, že zkušenosti jasný... někomu víc racionálně, někdo to má teoreticky uchopený, že ta situace potřebuje nejakou strukturu, jinak ta figura vyroste, zbortí se a zůstane tady zostuzenej klient.

Jo.

A tvoje otázka, je co se děje před.

Moje otázka je... někde to začít kousek rozmotávat a strukturovat to a... aby viděl, jak to nějak v průběhu děláš. A je možný, že se dostaneme k tomu, že v nějakej okamžik řekneš jenom... já nevím... nebo já to jako cítím, jak mě tady jde nějaký chvění po břiše a napadá mě... mám tam nějaký bod zvážení, si říkám to je trošku trapný, to je dobrý. Ale nedělám to vždycky, je to takový, že někdy si na to vzpomenu, a někdy ne.

Ta struktura, toho jak jsem to tam vypích, ten povedenej, nepovedenej a něco mezi, při tom vyprávění vede k tomu detailu a zároveň mi umožňuje z toho udělat krok bokem a zeptat se todle je častý nebo neobvyklý nebo jak to děláš... že je to něčím zajímavý a ty pak můžeš říct né, né, né, to je tak někdy nebo.... jsem srozumitelnej?

Teď bylo hodně otázek najednou a já nevím na kterou...

Jo... já vím. Já se snažím, trošku vysvětlit, že rozumím tomu, jak ty říkáš, že tam je jako všechno, že v těch třech kategoriích experimentu. Tak jsem se ti snažil sdělit, že ti rozumím. A pak vlastně, že ten motiv, té struktury u které se snažím podržet, není proto, že bych tě chtěl strukturovat, ale nějak tě rozdělit na nějaký části, že tomu rozumím, že je to nějak jsou to nějak spojitý vlastnosti... zároveň je nějaká někdy víc a někdy míň... a prostě mě zajímá jak to děláš ty. Jestli jseš v tomhle... třeba když vezmem ten typ toho objektovýho, tak kde ho používáš nejčastěji nebo... čím pro tebe je, nebo kam patří... Dává to smysl?

Dává. Přemejšlím.

Jak to myslím, a kam to vedu, hlavně.

Jo.

Hele, kdybysme to fakt úplně zjednodušili, tak si myslím, že ty objektový experimenty vycházejí z nějakýho mýho uvědomění a zvědavosti. Buď se mi

něco děje v těle nebo něco chytnu, nebo mám dojem, že jsem nějakou polaritu, nebo mám silný uvědomění, nebo se dívám na klienta a vidím, že něco dělá... a... jo a asi většinou mě napadne, že bychom si s tím mohli nějak chvliku zůstat, pohrát, zajímá mě to, přitahuje moji pozornost a...

Nějak příklad tě k tomu napadne, k tomu objektovýmu?

No třeba... vidím klienta, jak říká, že já si myslím, že jsem fakt dobrej a je u toho skrčenej a opírá se hrudníkem fakt skoro o kolena. A já si v sobě říkám, fajn hele, dostávám nějakou ambivalentní informaci z těla nějakou jinou než tu verbální. Tak si řeknu hele, tak co kdybysme si s tím trochu pohráli. Podívali se na to jak to vypadá z různejch pozic, příklad. nebo z různýho tělesnýho postavení, nebo v práci s hlasem nebo že to řekne různejm lidem nebo že to řekne fakt mě... něco s týhle kategorie.

Prostě tu situaci začneme nějak modifikovat nebo utvářet.

A seš teda podřízenej tý zvědavosti.

Jo.

Naroste tam výrazně ten rozpor mezi tím, co říká to tělo abyste to trochu prozkoumali...

Experiment je, chvilku vlastně se u toho vlastně zastavíme a budeme se na to dívat.

Já jsem se tomu snažil trochu vyhnout... a už jsem se tomu neudržel a chtěl jsem ti dát prostor, aby jsi to pojmenoval ty...

Jo. A to co je pro mě důležitý, pak i z pozice tý vztahový roviny, je to ladění. Neřeknu teď si stoupni a udělejte to takto, ale nabízím to a společně hledáme, co by byla dobrá úroveň typu, můžeme zde posadit na židlou tvou matku, ty jí to budeš říkat nebo si můžeš zavřít oči a představit a budeš to říkat nahlas nebo v představě...

Jo, a tohle je konkrétní člověk, který se ti nějak připomněl nebo...

No to je myslím, že se to děje, tak často a tolikrát, že jsou to nějak jako univezální věci. Kdybych vzal někoho konkrétního, tak... no jo, ale když já vezmu někoho konkrétního, tak se mi do toho začnou matlat ty dvě další roviny...

[smích oba]

... protože ta intevence vychází odněkud jinud.

Jakože vychází víc z toho polařskýho...

Jo.

Jakože vnímáš ten rozpor.

Jo. Jako pro mě, je vlastně je těžký se na týhle rovině udržet nebo o ní mluvit uměle a nezmíňovat ty dvě další. To bude hrozně zmatený...

...možná může bejt zajímavý, jakoby experiment tady navenek, kdybys... ho někdo popsal, jak bys řekl, že je víc ten něco... ale ty, že jsi tam měl i ty ostatní roviny... jo nějak tam jsou nebo tě bude k tomu něco napadat... tak to neva...

35:08Jo. Co mě příjde u toho objektovýho experimentu důležitý, jako furt reflektovat vztah, což znamená dohodnout to spolu, nejít do tý pozice, já ti teď budu říkat, co máš dělat, ty budeš poslušnej, budeš to následovat, a pak na konci reflektovat tu změnu... že stejně to dělám, že stejně navrhuju, stejně jsem ten, nějak víc, kdo tu situaci strukturuje s tímhle klientem. A většinou to poznám... že kdybysme řekli, že to dopadne dobře. Tak z nějaký fakt estetiky situace... Jo... jestli...? Se mi to hrozně špatně dává na ten záznam.

[Smích oba]

Hele v pohodě, to je můj úkol se zeptat...

Jo, jo, jo.

Nebo to rozvíst tam, kde mě to zajímá.

Jo. Ale když vezmeš dva obrazy... nebo když vezme různý obrazy od Kupky tak nějakej se tí líbí víc nebo míň. A já... není možný říct, že tenhle má o čáru a tenhle trojúhelník je posunutou o kousek doleva. Prostě něco v tom celku a ten celostní nějakej vjem dostanu, kterej je ...*[luskne prsty]* "dobrý"... uspokojivej. Je to nějak fakt jako celostní vjem.

Jakože to uspokojí nějak i tebe...

No, nemusí to být uspokojivý... musí to bejt kulatý. Nevím jak to říct jinak.

To slovo už jsem slyšel.

Musí to být prostě jako kulatý.

Zdá se, že je to takový jako IVGT výraz.

[smích oba]

Ok, jakože je to celistvý to kulatý nebo že to je... jako nějak... koule má pro mě prostě... je to 3D útvar, kterej má jednu stěnu a specifický vlastnosti, od středu je všude stejně daleko.

Hele já to jako... mě napadaj už jenom jako metafory z umění... že ta melodie... jakoby ses ptal...

Jakože není disharmonická? Kulatý zmanená, že je tam nějaká harmonie a uzavřenost?

No. Nebo že je to aspoň melodie., že je to aspoň melodie. Nemůžeš vzít náhodně noty a rozsypat je na notový osnově.

Že to kulatý je, už jakoby nic...

Jo. Jo.

Tím to skončilo, že cokoliv přidávat nebo odebrat tak by se to prostě nějak rozbilo nebylo by to tak hezký.

Jo. Já nemám rád moc ten jazyk, ale fakt ten gestalt dojede, zacvakne, sedne... a druhá věc je, pro mě je to integrovatelný do tý životní zkušenosti toho klienta. Že jako on to dokáže tuhle zkušenost integrovat do svýho života.

Jo. A to je součást tý kulatosti?

Jo. Že to není moc daleko. Si dokážu představit fakt nějaký psychedelický zážitky, takový velkolepý, obrovský, super skvělý.

Mnohovrstevnatý, ale je jich tři prdele.

...ale jak to pak mám nebo co se změnilo v mým fungování nebo v životě, jak to využiju. Že je to moc daleko.

Že to znamená ještě nějakou další práci na tom, co to tam bylo a ta už jakoby není možná.

Jo.

...že spoustu z toho už pozapomínám, poztrácím.

Jo... že z tý zóny mimo to známý, se s tím dokážu vrátit... nebo neztratím v tom kontakt se sebou.

Jo, a jaký to pro tebe je, když to je takhle kulatý.

Jako moje narcistní část řekne... jako kus uspokojení tam je.

Jakože, jaký tvoje potřeby jsou uspokojeny?

Estetický, fakt estetický... a to co mě pak enormě zajímá je ta vztahová změna... povídat si o tom, co jsme vytvořili za vztah. A už jedeme tu druhou úroveň.

A zkusíš k tomu říct víc? Protože to zdůrazňuješ už počtvrtý.

Jo. No v tý... jako v úplně kdybysme to očistili tuhletu rovinu, tak že ten obsah může bejt jakejkoliv, a to co se stane v experimentu důležitýho je co se stane na tý vztahový rovině. Mezi náma. A jak pak mi to spolu můžeme využít nebo nemůžeme využít. Jo, že on si může dovolit bejt trapnej se mnou, nebo já si dovolím být trapný s ním, že to má určitě nějaký dialogický prvky, taky se proměníme do toho kým spolu jsme, kým se spolu stáváme a tohle je pro mě fakt důležitý fakt nějak odreflektovat s tím klientem.

Takže co s tím děláš, je odreflektovat to.

Jo.

Dialog, zeptat se.

Jo.

Všiml jsem si toho aspektu,... že to bylo nějak... co to vlastně pro vás bylo... jaký to pro vás bylo...

Jo. Včetně toho jaký to bylo následovat nějakou instrukci? Co se to dělo, jestli to je snadný, není to snadný, kým jsem se stal v tu chvíli, kdy jsem třeba navrhoval ten experiment, co se fakt stalo u nás na vztahový úrovni. Jaký jiný svoje self ten klient v tu chvíli vytvořil.

Takže hodně jako zůstat u něj.

Mezi. Jako co von se mnou a já s ním. Pozornost od něj se přesune do mezi. Co jsme spolu vytvořili.

To co dokážeme v tom mezi, je jenom dycky jenom kousek až toho pokryjeme víc tak to možná dá to kulatý. A tady k tomu závěru mě napadá... já bych to tak asi měl nebo tak mám, že to vlastně po tom co se stalo pro vás a vlastně už trošku bokem mám, co se stalo pro mě, že si toho často všimnu a jakože třeba... tady jsem byl direktivní, protože jsem se třeba bál... uvidíme, možná se k tomu vrátím, možná to pro něj byl nějakej zážitek.

Jo.

Nebo tady ten okamžik on to jako hodně převzal a začal něco dělat více sám. A vlastně dokonce tam kladl nějakej odpor nějakýmu mýmu návrhu.... možná jsem byl zbytečně direktivní, možná opatrnej zbytečně... že mám nějakou zkušenosti z toho průběhu reflektovanou a že si tak jako odložím bokem a jdu za ním a ptám se. Zajímá mě. Vědět to co to přináší mezi aby jsme případně mohli ošetřit nějaký fantazie, který jsou jako nepravda nebo aspoň aby tady byly. abychom je mohli zachytit a nějak s nima pracovat dál... ale jak to vidíš ty.

Já mám tu zkušenost, že ty klienti jsou jako tak zaměření na ten obsah, že moc tu změnu vztahový roviny nevnímají a je potřeba to tam přinýst. Že málokdy se mi stane, že ten klient řekne, já mám dobrou představu, dobře jsem si všiml že na tý vztahový úrovni se začalo dít něco jinýho. Většinou je to potřeba to vzít zu grunt od začátku. a zároveň nemám na sebe tu ambici, že... jsem to všechno odchytal, nebo že se mi to povedlo všechno zachytit.

Jakoby co se dělo u něj.

Jo, v tom vztahu u něj... jo, že se toho děje tolik, že...

No to nemám... myslím, že to ani není možný, že myslím, že je možný zachytit co se děje u mě a právě, protože on je zaměřenej někam víc na to svoje... teda pokud to není experiment typu, kterej je právě

Vztahovej.

Tam to jde víc v průběhu vidět.

No, jenže on to právě experiment vztahovej je. Že jo.

Jo, ale ten vztah je tam právě trošku ten, že já jsem ten, který to trochu vedl, to je jasný.

Jo.

A příjde mi, že to tam zůstane na pozadí, když se tomu nepověnujeme.

Jo, to určitě.

A že když těch experimentů, jejichž cílem je nakonec i získat ve vztahu rovnost, tak že bych tam vnášel postupně nerovnost a dominanci.

Tohle mě přijde, jako fakt velkej terapeutickej fail, když si toho nevšimnu. Že já zadávám nějaké instrukce, ten klient to poslušně splní a já jsem spokojenej, že mu to jde. A nevidím tu vztahovou rovinu. To mě příjde jako hroznej průser.

Protože zas já jsem direktivní, ale jsem direktivní s tímhle klientem v téhle situaci, on se brání, to znamená, že já jsem musel tlačit. Furt tam mám tu vztahovost, že jsme to spolu vytvořili.

Že i kdyby se nebránil a následoval by to vedení, tak pořád je to nějaká vztahovost, kterou jste vytvořili.

Jo, jo jo. Určitě. Jaktože, je poslušný se mnou? Jaktože.

Otázka je, jestli to je poslušnost a nebo důvěra třeba, co se tam pro něj odehrálo.

Jo, jo.

A my to můžeme nějak mít nějakou představu, ale jaký to je, ale nepřinýst to a nevěnovat se tomu je prostě ztráta. Vztahu.

No. Nebo ztráta toho potenciálu, tý informace.

Jo, ale i toho vztahu samotnýho. To je ten fail jestli ti rozumím dobře. Že vlastně ztrácím tu rovnost a ten potenciál tý rovnosti a zároveň i ty data, který by to mohlo přinýst.

No, no. Spíš fakt cítím tu příležitost, že teď děláme něco jinýho na vztahový rovině.

Kdybych se podíval na experiment jako na vztahový, nějaký intervence na vztahový úrovni, tak tam bych řekl, že je to jiný v tom, že třeba půlku s klienta úplně neladím. Nevyjednávám. Jo, že vlastně to můžu zkusit v něčem, aniž bych se na tom s tím klientem dohodl. Jakože třeba můžu změnit svůj hlas, udělat to sobě a nebo fakt si v tý představě mentálně sednout do jiný pozice. Že jako vstanu z židle uvnitř, která je laskavá a sednu si na nějakou přísnou. Navenek, kdybysme měli zapnutou kameru tak těžko něco uvidíme. Ale ta pozice, ze která já vycházím se změní.

A... kdybysme jeli tu tvou strukturu před... tak bych řekl, že většinou se to stane ve chvíli, kdy já chytím nějaký přenosový téma, nebo protipřenosový, nebo ve chvíli, kdy nevím jestli... znáš Honza Roubal o tom hodně mluví, první vlna, druhá vlna.. že první vlna, je že první informace, která mě napadne, je

moje reakce na fixovanej gestalt klienta. Druhá vlna, která příjde, je nenaplněná vztahová potřeba.

Jakoby klientova, nebo moje?

Klientova. Že jo, on řekne něco co na mě nasere, což je první odpověď, kterou on je zvyklej dostávat od světa. A když si počkám chvilku, tak příjde třeba lítost. Mám chuť ho obejmout a můžu mít fantazii, že jeho nenaplněná vztahová potřeba je obejmout, ale nějak nešikovně si to takhle dělá.

Jo, že v těch vztazích se naučil, že spíš dostává místo nějaký podpory třeba...

...nějakou devalvaci.

A když mám dojem, že jsem chytnul tuhle druhou vlnu, nebo si na ni nějak počkám, tak z týhle pozice častějc vycházej ty vztahový intervence. Protože je to reakce na vztahovou potřebu.

Jo.... jak to děláš vědomě? Tady tu druhou vlnu.

Počkám.

Prostě si všimneš, té první...

Uhm.

...a řekneš ha, první vlna. Odložíme.

Ha, já bych mu takhle řekl, že je prostě nemožnej. Nebo, že si stěžuje pořád. A já si řeknu, mě to taky sere, že si takhle stěžuje. A počkám, nesjedu tohle. Jako surfař si počkám na druhou vlnu. A pak příjde to zajímavý pro mě.

Zas tu nejsem pro to, abysme opakovali jeho fixovaný prostě vzorce chování.

Takže tu druhou ty vlastně chytneš a na základě ní vystavíš nějakou změnu. Která je jakoby nekontraktovaná, není to jakoby nabídka, ale sám sebe proměníš.

Ano. Ano.... Občas to jako vyjednávám, ale to vlastně to nevím kdy ano a kdy ne. Když mám dojem, že se to hodí. Asi to neumím říct líp. Ale většinou něco buď řeknu vztahovýho, třeba mám chuť vás obejmout nebo si prostě udělám nějakou představu nebo si řeknu fajn hele, co by jako by v tuhle chvíli řekl jeho brácha toho o kterým mluvil.

Fakt ty vztahový jdou často z týhle pozice.

S tím, že co by řekl brácha, že si zafanzazíruješ, co by řekl brácha a že to tam vlastně vneseš? Buď tam vneseš sebe nebo tam vneseš sebe přes někoho?

Jo. Prostě tam vnesu to téma péče. Chytnu, že by potřeboval obejmout tak nějak vlastně tam vnáším to téma péče obejmutí, deka, kakal, představa... cokoliv.

Přemejšlým eště, jestli se něco děje jako co... takhle... ale myslím si, že... No a nebo je třetí možnost, že se to prostě stane. Jo, že...

Já bych ještě chvilku zůstal u těch prvních dvou. Ten první je, že hledáš... hledáte spolu, máš nějaký nápad, kterej je zreflektovanej... kdežto to vztahový, je víc zážitek toho vztahu. Že se necháš svízt na druhý vlně. A seš pak vedenej nějakým nápadem. Jak se to stane, v té chvíli... že vymyslíš...

...Experiment.

To se prostě stane samo. A nemám na to žádnej strukturovanej způsob. A je to fakt tak široká paleta, že si na něco vzpomenu... na nějakou zkušenost... nebo mi prostě už automaticky mi příjde v hlavě nějaká myšlenka modulovaný zkušenosti něčeho co jsem zažil, ale vlastně něco jinýho s tímhle klientem tady.

Nějakej příklad?

... *[přemýšlí]*...no, že jako příklad je fakt ten, že si řeknu, hele klientka by teď potřebovala opečovat, druhá vlna péče. A tak to co udělám, je že řeknu: "Můžu vám nalejt čaj?" a... myslím si, že to vychází... teď je hrozně těžký hledat odkud přišla ta myšlenka, jo, protože někdo mě už opečoval v životě, někdy už jsem dostal čaj... a mám nějakej i zážitek ze supervize, když dostanu kafe, z výcviku... a teď by to běželo do obrovský šíře.

Jo. Ok. To je asi nonsense.

Přiskočí prostě nápad. Jakože... jestli to chápu dobře, napadne tě vopečovat, cítíš jakoby... chuť ji třeba vobejmout a přeložíš to jak si řekl do nějakýho modulovanýho... že nabídneš... že je tam asi kus toho reflektovanýho... jsem asi v tý druhý vlně... vopečovat,... dát jí čaj, dám jí čaj.

Jo.

...že to je nějaký chtění.

Někdy to můžu přinýst tak, že jako já vás mám teď chuť vopečovat. Co to s váma dělá, napadá vás něco, jsou nějaký způsoby jak bysme se o vás mohli postarat.

Že tam konkrétní nápad není, ale že tu chuť máš takovou a tak ji sdělíš.

Jo. A nebo to už začnu přímo dělat.

Mě by zajímalo, jak tam vlastně nějak pak příjde to, že je to experiment ve smyslu, že smyslu, že se to odehraje, že se o tom pak bavíte, co to dělá s tím vztahem. Jo jak jsme se bavili...

Jo, to je pak stejný. Bez tý reflexe v tý vztahový roviny si to nedovedu představit, že mluvíme o nějakým experimentu.... a myslím si, že je fakt spousta příkladů, že to udělám a ani si nevšimnu, že to dělám. Že teď tady o tom dokážu nějak mluvit, ale věřím, že je spousta jako experimentů, který jsem udělal, aniž bych si všimnul, že dělám experiment. A pak bych řekl... nevím.

Jakože se to nějak stane součástí toho dialogu? Nějak toho dění mezi?

Jo.

Že to považuješ nějak za součást sebe, jestli to dobře chápu... že taky v té chvíli jsem ten, kdo vnímá toho druhýho, tu jeho druhou vlnu, to je moje bytí a já to vlastně dám něco jinýho, todle jsem já, Michal... a vlastně jsem i já Michal, kdo řekne, jaký pro vás bylo, když jsem vám teď nabídl ten čaj?

Jo. A nebo to udělám skrze sebe. A mám důvěru, protože to vytváříme, protože je to je situační, že tím pečuju o klienta.

To mě zkus přiblížit, mám nějaký nápady, ale...

Hele Jirka Drahota má takový vtip, kterej říká, že z pohledu teorie pole je jedno, jestli antidepresiva bere klient nebo terapeut.

[smích]

Protože v tom poli se to stejně objeví.

Jo, jo, jo. Myslím, že je to je hezkej polovej vtip.

Do extrému, ale vlastně jo. Vlastně...

Nepříjde mi to jako extrémní, příjde mi to jako trošku jako s depresivníma klientama jako denní chleba [o sebe pečovat, neobracet frustraci z nepostupování práce s depresivním klientem proti sobě]. Ale vtip se mi líbí.

No, takže to tak udělám, naleju čas sobě, neumístím tu druhou vlnu do toho klienta, ale řeknu, ta je někde mezi námi a naleju čaj sobě, postarám se o sebe, vezmu si deku...

Jak se rozhodneš?

[Luskne prsty].

Jestli to dáš sobě nebo tomu klientovi? Jak se to stane...

...a jsme zpátky u hudby nebo obrazu

Jo, jo, jo. Proč ne.

No, že to je takový, já nevím jestli na něco hraješ.

Hrával jsem kdysi na kytaru trochu, v pubertě jako každej a teď jsem koupil svýmu synovi ukulele, protože jsem si ho chtěl vyzkoušet, jak se na něj hraje, takže si ho teďka od něj pučuju a hraju na něj.

No a když teda hraješ, prostě, Am, Cm a F a někdo řekne a pokračuj, tak budeš pokračovat nějakým akordem. A pravděpodobně máš nějaký naučený, nějakou zkušenost, ale proč sis vybral ten další, to nevím jestli je možný říct.

Ta kauzalita ne... prostě jak se to stane?

Jak se to stane... prostě mě to napadne v tu chvíli nějak to napadne. Nějak to příjde...

Jestli v té chvíli, to co jako děláš, je jako... jsem zvědavej co mě napadne, nechávám se, jsem jako uvolněnej, třeba... nebo... protože pak si můžu představit, že jsou třeba né tak kulatý experimenty, tohodle typu vztahovýho, kdy, třeba nejseš tak uvolněnej, eště se tam děje pro tebe navíc, děláš něco jinýho... já nevím co všechno tě k tomu napadá... má nemocný dítě, sám jsem nemocnej, jsem zapletenej do toho vztahu a nějak tomu nerozumím s tím klientem, nepřijímám svůj soucit nebo... i svou naprosto třeba bezmocnost... mám jednoho klienta, který je těžkej a to je člověk, který se hodne vzdává odpovědnosti, hodně je nasranej na svět a já s ním opakovaně vstupuju do takovejch klinčů, kdy mu říkám,

ale to je fakt vaše odpovědnost... a pak si uvědomuju, že ve mě v té chvíli vidí někoho.

Tak si říkám, jak to pojmenovat te stav, kdy se ti to daří udělat kulatý a nebo se vlastně musí stát, aby to nebylo kulatý.

Já myslím, že to co se sebou fakt dělám to že, jako si myslím, že kontrola je iluzorní, a to že my to děláme, je narcistní nějaká naše linka, kterou je třeba opustit, Že my jsme vlastně trochu tou situací pozvaný, aby jsme u toho na nějakou dobu byli, k tomu můžeme mít hlubokou úctu a respekt a to je tak všechno. Zbytek je pak naše nějaké zbožné...

a úctu, tak ji směřuješ jako?

Úctu k tý situaci. K tomu člověku, k životu jako takovýmu, ke vztahu, jo nějaká jako životní pokora...

K sobě?

To je do toho zahrnutý, já se z toho nevyděluju z tý situace.

Jo to bylo pro záznam. Sebe jsi neřekl explicitně, jmenoval si život, to je obecný, to může zahrnout úplně všechno, klienta, situaci to že to nějak je... tak jsem to chtěl doplnit. Jestli si vlastně rozumíme.

Když se podívám na klienta a začne mě bolet pravý rameno. Tak nedokážu říct odkud to přišlo, jestli za to můžou zrcadlový neurony nebo mě bolelo už předtím nebo je to náhoda, nebo je to situace, nebo on sedí nějak, že mě dochází, že já ho zrcadlím a začíná mě bolet rameno. Ale myslím si, že jako... to že já jako bych tam něco dělal a dělal změnu je fakt iluzorní.

Uhm.... no a teď když spolu tak sedíme, tak děláme nějakou změnu co tady vlastně provozujeme.

Teď spolu provozujeme dialog asi. Nevím jestli dělám nějaký experiment vo kterých bych nevěděl, nejsem si třeba vědomej, jak měním hlas. Že bych měl takový uvědomění, že bych řekl, já ti řeknu jak jsem mělnil hlas od začátku toho našeho povídání do teď. Myslím, že teď jsem ho trochu zjemnil s tou pokorou. Ale nevím, nevím...

Když to teď zaměřuje na teď a na nás dva, protože, taky je tam, ale nějaká pomáhací poloha... na jednu stranu říkáš - a rozumí tomu - nějak je to iluzorní ta svobodná vůle v té chvíli. Ale to je jenom nějaká

komponenta. Ale taky tam je nějaký reflektovaný uspořádávaní se v té situaci. Seš i záměrnej, že jo.

Jo.

Je v tom oboje.

Jo.

.... No myslím, že kdyby jsme to vzali čistě ze vztahový roviny, tak reflektování je jenom, rozdělení na reflektující já a druhý já a to co je pro mě v tom důležitý je vztah, že vlastně mám zážitek nějakýho vztahu, když reflektuju sám sebe... jsem srozumitelnej?

Teď nee. Nevím jestli ty já je některý klientovo nebo jsou všecky tvoje.

To je jedno. Možná to sem nepatří, tak to hodíme někam jinam... ale stoprocentně tam sedím se záměrem, to souhlasím. A většinou je to nějak záměr buď fakt přeju aby tomu klientovi bylo líp, aby se mu to nějak podařilo a nebo je to čistě nějaká pozice laskavosti. Do ní si sednu a... sedím.

Uhm.

Příjde mi, že jak říkáš, ten experiment typu já-něco, tak že... že tam je někde nějaká oblast, že tam je to nejvíc patrný, že v tom polovým... možná se k tomu dostaneme, možná ne... ale že v tom vztahovým, že to ty laskavosti je nějak jako víc.

V tom experimentu.

Jo. A že... tý polohy. A že to jak jsi to pojmenoval na začátku, jako nějaký trapno, že v tom je nějakej, že se vydáme i do nějakýho nepříjemna.

No jasně. Nemůžeme chtít po tom klientovi, aby to dělal, když to nebudeme dělat my.

Jo. Jo. Kdežto v tom, jak jsi popsal ten vztahovej, tak mě přijde, že - možná jsi zdůraznil jen jednu rovinu - že to bylo takový, laskavý, podpůrný...

Ale myslím, si furt je tam ta rovina toho "ách", že ta rovina ladění experimentu je pro mě úplně stejný, když začnu trochu... chytnu ten ostych, je asi to nejlepší slovo. "a nemám... a nehodí se to", že to je jako dobrej bod.

Jo... jak jakoby nalít mu čaje, ale... *[mlaskne]*

[mlaskne]... jakoby nebude to blbý, moc nebo nějak... a co když odmítne... Jo a už si začnu... nějak se rozeběhne... ale je tam ten zážitek trochu uleknutí nebo fakt ostychu nebo nekomfortu.

Mě tam pak příjde jak odlišit tu... ten... stu... jakože si dokážu představit, že naleju jakoby čaj komukoliv, a že teda to chápu tak, a klidně mě odmítni nebo nějak... že vlastně mluvíš o tom, že jsi nějak podřízenej... tomu co by on na to... když mu naleju ten čaj. Že ten tvůj samotnej komfort mu nalít čaj tam prostě jakoby principelně je. že bys mu ho mohl nalít. Že jako vidíš, že by ho možná chtěl, že mu tam chybí, ale že v té chvíli, v tom daným okamžiku v tom konkrétnu.... že tu kapacitu na to máš.

Jo.

Ale v tom daným, mu ho tam dát je nějak jako... mě napadá nová rovinka v tom vztahu nebo nějakej krok v tom vztahu jako dál do nějakýho neznáma i za tebe i pro něj. Že tím se možná generuje, že to něco otevře. Že to je dost dobře vytuněný, že to trefuje nějakou neznámo toho společnýho bytí, který nastane.

Možná bych řekl, že tenhle vztahovej experiment vždycky jako trochu šoupne tím jezdcem na ose blíž-dál. Voboje je fajn, ale že ten experiment může být, *[nasaje s určitým napětím vzduch]* trochu blíž, ale naleju mu čaj a udělám krok blíž. Ale stejně dobrej experiment může být s tím oddálením. Je teď chvilku tady nebudu, zmizím nebudu reagovat. Naředím ten vztah.

....Jo.... příjde mi, že jsi vlastně neodpověděl na mou otázku, ale že chápu jak to myslíš. Jaká byla moje otázka... já jsem se ptal na to ladění probíhá tak, že principielně tu kapacitu máš, nabídnout lidem, čaj. Ale s tímhle klientem, je to na tý hraně. A já jsem se chtěl doptat čeho je to na hraně. Toho vztahu? Že by to bylo mezi náma nový...

Že, jo. Já kdybych ti dolil čaj... *[natáhne se, vezme konvici s čajem a dá ji na okraj hrnku]* ještě jsem to v životě nedělal a teď je to

Ehm *[úsměv]* To není moje sklenička.

A o to víc. *[oba smích]* Ale je to poprvý ten akt tohodle mýho bytí v našem vzájemným vztahu. Je to naše setkání.

Já bych řekl, že je to situační, že v některých chvílích se s tím samým klientem, mě to někdy může přijít trapný a někdy ne.

Jo. Jo. Jo. O tom... to se nevylučuje. Jen jsem se snažil zachytit, co to tam děláš s tím vztahem. Ty jsi to pojmenoval jako blízkost a oddálení a že oboje dvoje je dobře.

Já myslím, že se tam mnohem více jako vystavím, jo. Nebo jsem tam mnohem více vidět. Nebo jsem taky víc viditelnej zranitelnej, jako Michal, né v tý roli terapeuta, za sebe. Nějak jdu, na hranici...

Je to nějaký bytí ve vztahu, který je nějak unikátní. Teď se něco stane. Investuješ. Sebe.

No, jo. Krok, kdy se nějak dávám všanc.

A zároveň je to, jak říkáš nějak podřízený tomu, co ten klient, je to ta druhá vlna. Ale zároveň je to fakt ty. Není to, technika, není to jenom tak nějakej nápad.

Jo.

A to trapno je dobrej signál.

Jo. Jo. Pro mě jo.

Aha... Kdyby to v téhle situaci bylo netrapno, tak by to nebylo vono.

Jo, tak se vlastně v úvozovkách nic nestane.

Aha.... Mě příjde, že stane, že ten vztah potom - a to zase nějak zkritizuj - že mě napadá, že v té chvíli jsem si moc jistej, a že vlastně jako to nějak opanovávám ten prostor.

Já bych řekl, že se pohybujeme tak kde to známe. Že když nechytnu žádný trapno, tak jsme tam, kde jsme běžně. Je to ušlapaný, známý.

Příjde mi, že buďto to bude jakože podporuju zbytečně. Nalívám a nic to pro mě neznamená a pro něj taky ne, že to čerpá... a nebo tam může být ještě nějaká temná stránka, že si to vlastně nějak neuvědomovaně užívám. Nějak to sytí třeba nějaký narcistní, jsem důležitej...

Jo. Jo. A nebo on to nevnímá jako podporu nebo jsem se úplně minul nebo co já vím...

Kdežto to nejistý to trošku trapno, tak je to autentickej vztah.

Je to fakt to vydávání se k tý zranitelnosti nebo být viděnej, dovolit si být vodmítnutej nebo zažít nějaký nepříjemný věci.

No a z tohodle pohledu pro mě nemůže být vlastně nepovedenej experiment.

Protože jako, to povedený, nepovedený, že já mám jasně daný záměr, kterej se mi daří nebo nedaří naplnit a to myslím, že není pozice, kterou já bych míval.

Uhm. Já můžu dát jako příklad nepovedenýho, jo, že vlastně se stane, že ten záměr máš, ale že není uvědomovanej. Si myslím, že tahle podmínka se dá lehce naplnit.

Jo.

Že nějakej typ klienta, který oslovuje nějaký moje téma a tak já s ním můžu vstoupit do něčeho, byť svoje témata nějak znám a už jsem si s nima ledacos užil.

Jo. Uhm.

I sám ve vlastní terapii a s různýma lidma... tak přesto se mi může stát, že v něčem se nějak neznám, nebo mě v něčem trefí. Nebo jsem i situačně nějak zatíženej, celkově. Tak potom se vlastně může stát, že já s tím něco dělám, ale je to nepovedený v tom smyslu, že tam vnesu nějakej šum. Nějak si tam hraju s nějakou mocí, nějak se tam uspokojuju, vzrušuje mě to, je to zajímavý, jak je to vzrušující.

Jo, je to nereflektovaný.

Jo, je to nereflektovaný, že to má nějakou nevědomou část a že mě příjde, tvářit se, že to tam nikdo nemá, tak mě příjde... *[povzech]*... že to jako není možný. Že vždycky to riziko je.

Pro mě, když je to reflektovaný, tak se to nemůže nepovýst. Je to... asi bych řekl, že nepovedenej experiment je, když ten klient odejde. A to bych dokázal spochybnit *[smích]*. Asi jo.

Jakože když odejde z terapie.

Jo, jo, jo.

A jak s tím zacházíš, jakoby s tím rozporem, že teda vlastně nevíš... jestli sis něco neuvědomoval a jestli vlastně nalití čaje není projevem nějaké blahoskonnosti třeba...

Jo, jo, jo.

Nebo nějaký vyhýbání se jeho bolesti. Třeba.

Hele myslím si že, dobrý zápis a reflexe po. A supervize, supervize, supervize. A pak to tam vnášet. Brát si to na supervizi. Nebo k někomu. Jako nemám... nemyslím si, že svoje neuvědomovaný věci někde zahlýdnu.

Jo, jo, jo. Tak stalo se to už někdy, že se to povedlo.

Hmmmm....

[Smích oba]

Asi. Jako rád bych řekl že jo, ale měl bych o tom svoje...jestli jsou fakt neuvědomovaný.... tak myslím, že do toho vědomí neprolezou.

Moje zkušenost s těma rozhovorama byla, že když jsme věnovali konkrétním experimentům těm nějak nepovedenejm, ve smyslu, že to nebylo tak kulatý, tak že vlastně skoro z každýho toho vlastně přišlo nějaký "Aha, možná jsem tam měl ještě tohle." že jakože se tam doplnilo co tam bylo, že to tak drhlo. Že to tak trošku bylo taková kolegyální intervize, ten náš dialog.

Já, bych řekl, že nepovedený určitě bylo, když jsem v tý objektový úrovni a nevyjednal to ladění, když to bylo moc nebo to bylo málo. Že většinou tam, kde jsem to mockrát podělal bylo nevyladění tý úrovně. Že to bylo mockrát.

Že se vám nějak společně stalo s tím klientem, abych se držel toho společnýho jazyka...

Jo, že jsem ji přejel. Tu klientku, nezeptal jsem se. Ona se nechala. Ale nevím jestli vlastně je to možný udělat na tý vztahový úrovni nepovedenej experiment. Asi jo, ale to fakt předpokládá pro mě nějakej záměr.

A už to, že bych si stoupnul do bot kdybych řek, já mám dojem, že chci aby ten klient byl nějakej jinej, dělal něco jinýho, nebo něco jinýho zkoušel už jako vztahově pozice, která pro mě není dialogická.

Přesto se mi někdy stalo, že jsem si do ní vlez. A nečekám, že už se mi to nikdy nestane.

Jo. Pak si řeknu, ale no jo, ale já si teď myslím líp, že vím co ten klient má dělat.

No, že si myslím, že jsou lidi, který mě třeba... já nevím jestli pracuješ s lidmi, který jsou spíš jako neuroticky strukturovaný nebo máš i lidi typu porucha osobnosti, hraniční...

Málo.

Jestli máš zkušenosti s tady tím kontextem.

Málo.

Já taky. Měl jednu takovou echt hraniční holku, která se furt pižlala, chuděra... teď mám borce, který je sociálně masochistickej, taková starší diagnóza z DSM-IIIR, byla pak vyřazena a jde o lidi, kteří zažili trestání za jakoukoliv iniciativu a projev vlastní vůle. A myslím si, že tam jako je hrozně prostoru, čím je to narušení větší se nechat vtáhnout do té dynamiky, protože je jako obrovskej ten rozidíl těch kapacit jak my se můžeme projevovat... si říkám, jestli to není i o nějakým kontextu. Že to přichází jako zpráva, která přichází od lidí, kteří pracují v psychiatrickým kontextu s hodně narušenými lidma... mě zatím vychází, jako jedna poloha hodně preferovat ten vztah a dělat namíru šitý experimenty a neopustit ten vztah, protože ta míra tý zátěže, kterou to přinese je obrovská a tomu člověku to neprospívá. Že to vlastně vede k nějaké úpravě stylu práce s lidma, který jsou hodně zatížení. A někdo zase divergoval k tomu, že nástroj experiment vzdal, nějak to tam nejde, tak zůstávají hodně dialogičtí. Takže experimenty jo, ale hodně jakoby jemný typu, teď jsem si všimnul jenom se zkuste zaměřit jak dýcháte... nic takovýho velkýho, ale jsou jako hodně na krátko časově, a aby ten vztah nedostal zabrat.

Tak jsem si říkal, jestli ty ten kontext nějak vnímáš nebo jestli máš nějaký zkušenosti s nějak... protože já nemám, a takhle mi to zatím vyšlo, tak to nabízím takhle pojmenovaně jako nějakou vlajku, jako si zapichuju do prostoru, jestli se k ní nějak vztáhneš a co tě k tomu napadne. Jsem srozumitelnej?

Seš. Přemejšlým.... Není možný, aby ten kontext nehrál význam... určitě je možný... ale...

Trošku se chci omluvit, aby to nebylo jako manipulace, já si uvědomuju, že to někam vedu to naše setkání a poctivě mě zajímá jak to máš a co tě k tomu napadne. Todle jsou nějaký moje myšlenky, který k tomu mám...

Jak to ovlivňuje ten kontext.

Jo. A vlastně si říkám, že když takhle zapíchnu tu vlaječku, a pojmenuju to, že to je férový. A ty můžeš řícit zkušenost...

Zajímá mne co tě k tomu napadne.

Mám dojem, že čím jsem starší, tím míň dělám. Jako obecně. A tím míň tam nějak pracuju v úvozockách a víc čekám na to co příjde. Taky mám třeba zhruba čtvrtina mých klientů jsou ženský s traumatickou zkušeností buď domácího násilí, znásilnění, zneužívání a myslím si, že v tomhle kontextu čekám roky někdy. Hrozně dlouho čekám. A myslím si, že tam byť chytnu první vlnu druhou vlnu tak to nějak kontejnuju. A s experimentem rozhodně čekám. Nebo zvolím tak mikroúroveň aby to bylo furt bezpečný. Furt ošlapáváme tu trávu, furt držíme prostor. A moje supervizorka říká, že první rok v terapii je jenom začínání, takový oťukávání a koukání se na sebe. Tohle mám často v hlavě, že ten oblouk má spoustu let tý terapeutický práce.

Tak tak. A pak myslím, že je to jiný s klientama, mám jakoby vybavujou se mi dva, který maj takový jako narcistní založení... já nevím... asi bych neřekl poruchu, ale rozhodně žijou v tý narcistní představě světa, nějakým takovým narcistním bludu. A tam myslím si, že s těma experimentama jsem taky hodně opatrnej a hodně kontejnuju.

Kontejnuju... jakože hodně držíš toho klienta nebo tím myslíš, že zadržuješ ty nápady na ty experimenty.

Tak jako jenom je nechám projet.

Jako k čemu to kontejnování můžu vztáhnout? Mě napadlo, že to myslíš ty experimenty... a ty svoje nápady. Ale nevěděl jsem..

V sobě jo. Jo to tam proběhne, tam seznam... já si řeknu fajn, to jsou nějaký možnosti a dál sedím. Jo furt ten svůj obsah kontejnuju. A zbytek v těch svých klientech nedokážu rozdělit... takže neurotypická populace.

Aha. Ok.

Máme 8 minut, to už nic nestihnem...

Polařský, ty nejzajímavější, to je škoda.

Tak jako já mám ještě čas, ale jestli ty nemáš čas... tak nemáme čas.

Určitě na polařský experimenty nějakej čas mám, protože to je jednoduchý.

A máš jako chvilku pokračovat nebo musíš skončit striktně...?

Ne, nemusím.

Tak si můžeme dát...? 45? Je to ok?

Jo, to je.

Já myslím, že budeme rychlí, v polařskejch experimentech nemám tušení odkud to přišlo...

Si asi poslední člověk, tak já nechci být rychlej *[smích]* chci využít na maximum a pak jen už jen analyzovat a napsat to...

...nevím co se děje, nevím odkud to přišlo, prostě skrze mě se hraje nějaká melodie... tý situace a nějak se to stane. A to je tak všechno, co si myslím o tom můžu říct.

...nevím jak se to stane *[tiše pro sebe]*...

Jak se stane, že tě napadlo třeba tahle otázka?

Mě to ani nenapadlo, já jsem si to sebou nechal jen tak proznít.

Přesně. Nějak jsem na tebe napojenej a... *nevím jak se to stane.*

Jo.

N**a pozadí jako mě zní takový jako téma právě to vztahový, že ty tři propojuje - že u toho první jsi říkal, jasně se potřebuje vrátit k tomu vztahu, protože něco to udělá s tím vztahem, je to nějaký vedení, on to nějak vnímá, já jsem to taky nějak cítil, máme nějaký data navíc ještě, který jsou hodnotný...**

Jo.

... u toho vztahovýho, tam je to nějak taky, ale zároveň je to přímo zaměřený na vztah, něco ve vztahu se ti chce udělat... ještě jsem se tě chtěl ale zepata na něco co jsem několikrát odložil. Jestli klienta taky může iniciovat experiment.

Určitě jo.

Jakože, můžu vám nalejt? To může taky něco udělat ve vztahu, ta místnost něco nabízí.

Já myslím, že to dělaj běžně. Se na nás nějak jinak kouknou. Něco řeknou, nějak stisknou ruku, nějak si sednou...

Jo, že to nemusí být jenom ty kdo to iniciuje, ale že to může být přirozený dění tý situace.

To nejsem já, to je fakt iluzorní... *[smích]*... ta kontrola je iluzorní.

Ok. Já si myslím, že jsou tam dva živí organismy, který společně utvářej pole a že se vzájemně ovlivňujou a že tam jsou dvě, který vyrůstaj a prorůstají.

Jo.

A že to naše dění, je nějak reflektovaně dát tomu druhýmu prostor, že to děláme...

Ale jak se stalo, že zrovna tyhle dvě self se ocitli v týhle situaci, v tomhle kontextu.

Je to hodnotný ale na to přijít, pokud se to opakuje a je zcela zjevný, že něčí potřeby nejsou uspokojeny. To je naše role to tam přinýst.

Uhm. Pro mě jako...

Kdyby mě klienta pokaždě chtěla obdarovávat. Nebo já nevím teď se mi vybavuje jedna, která říká furt sorry, za jakýkoliv drobný cokoliv co by mohlo být vnímaný jako překročení mých hranic, tak... tak je to nějaký vztahování, který ona iniciuje a vlastně se stane a proběhne a vlastně je nějak možný ho reflektovat. A i když je to typickej příklad, klient příjde pozdě na sezení o deset minut a hrozně se omlouvá, tak je to nějaký dění ve vztahu, který probíhá, dá se z toho udělat... spadá to k tomu druhýmu typu.

No tak co s tou... jak se tam objeví moc, či neobjeví.

Když mluvíme o poli, tak jak ona je tam přítomná, ona se tam neobjeví.

Když je to ten polovej experiment. Protože mé příjde, že v tom prvním tam je, a pak ji tam vnášíš. Že vlastně tě víc potenciál, že to tak bude vnímaný...

Jo. Jo.

Je tam to, že ty jsi nejseš něčeho u sebe vědomej.

V tom druhým taky, ale je to více o vztahu... není to že...

Ale i v tom první ten klient je velmi mocnej tím co říká, jak by to chtěl...

To je prostředek, kterým se ta moc kontroluje... že to je vehikl, který napomáhá, aby se ta moc tam mohla projevit.

Jo, jo.

A aby se tam mohlo projevit i nějaký vedení...

Jo, jo.

A buďto v dobrý nebo špatným smyslu.

Jo, jo. Souhlasím.

A aby se pak na to jak to bylo [vztahově] mohlo přijít.

Jo, jo.

Kdežto v tom podřízení poli, tam mě příjde... je to takový trošku jako... já nevím. Hodně prostoru. Jak se to tam projevuje a co s tím pak děláš.

S mocí v tom....

Uhm...

[pauza, přemýšlí] Jednak i když mám tu polařskou perspektivu rád, tak to neznamená, že bych odstoupil od tý polařský odpovědnosti. Furt tam sedím jako já Michal, který taky má nějakou odpovědnost za tu situaci. Jo, že tam jako úplně, že bych jel tu linku... se to děje jenom náma a my na to nemáme žádný vliv... neee. Myslím si, že tam ten potenciál moci přítomnej pořád. A jako co ovlivní, jestli se vyfiguří... *[odfoukne si]* to nevím. Klasika no. Klient, já a mezi náma všechno. Moje historie denní, životní celá, jeho historie denní, životní celá.

A ani...

Spíš jakoby co s tím děláš, né že jakoby jak se to stane nebo nestane... co třeba děláš nějaký kroky aby se to nestalo nebo jestli děláš nějaký v průběhu, že se na něco zaměřuješ nebo třeba na konci. Ten vztah je tam taky ve hře v tom polařským.

Určitě jo. Jen jednak nesouhlasím s tím, že je tam vždycky přítomná. Věžím, že je vždycky přítomnej ten potenciál, ale nemusí se tam vždycky vynořit. Dokážu si představit, že najednou tam sedím a zjistím, že si představuju jak klientku houpu na houpacím křesle. Asi bych řekl: Ufff, jako nevím... o moci to moc není, nebo bych ji tam teď šrouboval nebo když bych řekl fakt nějaký ujetý věci, tak když mám představu, že teď příjde nějakej bajnej zvíře, nějakej vlk, tam si stoupne a kouká na nás. Tak nevím jestli bysme se bavili o nějaký moci v tý situaci.

Možná si asi budu přeci jen potřebovat ujasnit ten polařskej experiment. Co to je, abych věděl... abych si víc byl jistej, že rozumím.

Jo... to jsou věci u kterejch já fakt nedokážu říct odkud přišli, odkud přišli, odkud vítr vane. Většinou bych řekl, že jsou bez záměru jo, nebo takový nezacílený, že něco se začne dít. Ve mě, v představě, v prostoru, tady... jo. A já vo tom můžu mít nějaký teorie, jak to přišlo. Jo, jak se stane, když si vezmeš klienta na supervizi a příjdeš zpátky a ta situace se *[smích]* zlepšila dramaticky, jo jak se doprčit tohle stalo.

Že se sám zlepšil nějak.

Já nevím jestli to zažíváš, pro mě je to častá, velmi častá zkušenost, že s klientem, kdy je to někde v nějakým bodě, si ho vezmu na supervizi, pak příjdu zpátky a ... najednou ta situace je fuč.

Jo, taky jsem to zažil.

A jak se tohle stalo. Skrze nás? My jsme jiný? Ta situace se změnila? Ten klient se změnil tím, že jsme ho fakt měli na supervizi? Opravdu to takhle funguje? To pole je takhle široký?

Další vysvětlení je, že mě to nějak zasáhlo, potřeboval jsem supervizi, byla to moje potřeba a von se vlastně v té chvíli proměnil, protože se mnou jenom jednu hodinu z těch 168 za týden a možná jsou ta naše setkání se ho taky dotkla a on udělá taky nějakej životní krok. Já jsem to už s ním jenom nemohl vydržet a nerozuměl jsem něčemu.

No a hledat v tomhle nějaký konkrétní témata, je pro mě strašně abstraktní. Že jediný, co mě zbyde jsou ty metafory.

Jo, jo, jo. Metafory jsou dobrý, nic proti nim nemám.

Polařskej experiment nějakej příklad, jestli bys mi dal, abych věděl, že rozumím. Abych si byl jistej. A moc děkuju za ten čas navíc.

Polařskej experiment je fakt třeba ten můj příklad, že ze mě vyběhne představa 12tiletýho kluka, která se začne starat v tom prostoru o tu klientku. Nebo při práci s traumatem, klientka zažila nějaký trauma ve 12ti letech a udělá si představu svý 12tiletý holky a ze mě najednou vyběhne kluk a začnou si tam hrát.

Taková jako představa?

Nó, ale není to tak, že bych si sed a řekl: "Teď Michale uděláš představu" a použil jsem to jako intervenci, byť se to dá. Ale stane se to. Jo.

... Jo, není to záměrný zaměření se z nějaké reflektivní pozice... čím bych teď pro ni mohl být, nebo jak by se mi s ní chtělo bejt, ale prostě najednou.

Jo, jo. Najednou už se to děje. A neřekl bych, že je to nedostatek sebereflexe, že nějakej bod byl, kdy se to dalo zachytit, rozmyslet se. To nějak plyne s tou situací. Jo... a nebože prostě... já nevím se něco stane v tom širším poli. Co doplní tu situaci. Někdo zakřičí venku, někdo příjde neočekávaně a nějak vlastně hrozně to sedí do situace, která je s tím klientem v současnosti..

Že to tam přidá něco, co to jakoby doplní. A začne se něco dít.

Jo. Že třeba klient řekne, mě to tak rozčiluje, když řvou malý děti a venku začne řvát malý dítě pod oknem... a my si řekneme *[pfff vypustí vzduch, máchne rukou]* to je... jako těžko se...můžeme říct, že je to náhoda, ale na to těch náhod zažívám dost víc. Možná je to selektivní percepce, ok. Ale jsou to všechny tyhle věci.

A nebo fakt nějaký úplně si řeknu: "Hele sedím s klientem" a příjde třeba nějaká představa. Archetypální bych řekl. Tak kouká, na nás, pak se zabalí a jde pryč.

Nebo dostanu fakt nějaký celostní vjemy o klientovi o jeho životě. Záblesky.

Jak se to stane experimentem? Protože zatím je to představa 12tiletýho kluka který jde k tý 12tiletý holčičce.

No, tohle už jede experiment.

No, pro mě by def by to bylo, kdyby to byla představa klienta nebo klient jako něco dělal, byl aktivní a konal s nějakým nechci říct ani záměrem, ale prostě konal. Kdežto dokud je to ta tvoje fantazie, tak mi příjde, že to ještě nelze říct, že to je jeho. Že o ní neví. Byť je na ní napojenej, že tam s ním taky nějak seš, nějak je ta fantazie součástí toho, že i ty s ním ji máš. Tak ještš o ní neví, že ji máš. Je to zformulovaný, ta fantazie, je vytvořená, je to nějaký tvůj výtvor. U toho křičícího dítěte to chápu, že to klient slyší a může na to reagovat. Ale u tohodle nevím.

Jo, já mám dvě možnosti. Buďto tohle používám cíleně, třeba pro práci s traumatem a nebo v rámci tý časový perspektivy, že se vrátíme v čase fakt do

nějaký doby a já vezmu svýho malou představu v tý době terapeuta, která si hraje s představou tý holky a nechám to volně běžet, ale záměrně.

A to volně záměrně vypadá jak? Jakože to sdílíš? Nebo že to běží mimo na pozadí?

Jako někdy to sdílím a někdy sdílím, hele co kdybych si já taky jako vytvořil představu, jak by to vypadalo, co by si říkali, co by potřebovala, co by dělal ten kluk, co by říkala ta holka. Někdy to udělám jenom prostě v sobě, jako práci a nechám tu představu běžet... ale obojí pro mě.

Ok, a ona třeba mluví o tý svý holce a celou dobu...

Ona mluví už úplně o něčem jiným, a v tom prostoru tam běhaj dvě dvanáctiletý děti, který si spolu hrajou.

V tvý fantazii běhá ten kluk, který si hraje s tou její holkou. Že to vnímáš, že ten tvůj výtvor tam ještě furt nějak žije.

Jo.

...a vlastně se ti i nějak vrací i nezáměrně...

Jo, jo. To já dám tý představě volnost.

Jo, nebo řeknu to by bylo fajn, kdyby měla nějakou ženskou, která se za ni postaví. A fakt, teď bych hrozně rád řekl, že to udělám. Ale nejsem si tím jistej. Jo. Příjde představa ženský, která se za ni prostě představí. A dál jedeme, vůbec se o ničem jako nezmiňuju, nic takovýho nedělám, jenom tak ještě existuje taková práce.

Aha.

Zní to trochu ezo, ale...

Nee, nee, nee.

Ale vodkud tohle jako přišlo... *[pfff, pokrčí rameny]*.

Já se snažím to dobře... jsem rád, že jsem tě nechal mluvit, protože jsem měl trošku jinou představu. Že jsem měl představu takovýho jako v porovnáním s tím vztahový, který je zaměřený na vztah a s tím klient-něco, kterej je zaměřenej na nějakej moment. Takže jde o něco širšího, ve smyslu, že to víc vyrůstá z toho dění a není to tak jasně ohraničený jako to klient-něco.

Souhlasím.

Ale že to je pořád jako uvedený, jako pojďme něco zkusit.

To ne.

Tak teď tomu jasněji rozumím, to jsem rád, že jsem se na to zeptal.

Takže to pojďme něco... dám ti příklad, kam bys to zařadil jako experiment do těchle kategorií.

Do všech tří, to ti odpovím už teď.

***[smích]* Určitě jo, právě si myslím, že jo. A když vlastně... klient sedí a uvažuje už delší dobu přichází s tématem s vědomím vlastní smrti. Že jednou zemře. A postupně se v tom proměnuje. Víc a víc je to pro něj srozumitelný, že se to stane. Nějakej jako i přijatelný. A vlastně v jeden okamžik takhle sedí a takhle rukou mimoděk ale přitom velmi jemně hladí tu sedačku. Já si toho všimnu a jsem tím nějak zaujatej a zeptám se jemně: "Co to tam hladíte?" A klient, pak řekl, že v té chvíli zrovna uvažoval o svý smrtelnosti a tak řekl: "Hladím vlastní smrtelnost.".**

Hladím vlastní smrtelnost.

Smrtelnost... a já jsem se zeptal: "A jaký by to bylo, kdybyste si tam sedl."

Uhm.

Jo a to byl nějaký... začátek toho, co se dělo pak. I když říkáš *[smich]*, že víš, že mi odpovíš, že všechny tři, tak kam bys ho zařadil?

No fakt jo. Do všech tří. Na vztahový rovině, něco mu říkám - co kdybyste si tam sednul, to je vztahová rovina...

Tam ty roviny právě moc nebyly.

Trochu ho určuju. Začnu ho ovládat. A řeknu si, co pak se nám na vztahový rovině děje, jo, jak to může souviset z tou smrtí.

Tam to bylo tak, že tám žádný vlny první druhá nebyly, že jsem byl jen zaujatej jak je jemnej, že bych ale uvažoval o nějaký první druhý vlně to ne. Tam bylo jen vidět, že on je nějak vztaženej k sobě a že vlastně to naše opouští a takhle se jako dotkne tý sedačky. Tak je možný, že ta sedačka se dotýká jeho, že cítí sebe jak se takhle dotýká... jsem měl takovou nějakou představu.

Hele kdybych se pomohl Peterem Philipsem tak on říkal, hele ještě předtím, než se vyfiguří self do toho, že může bejt reflektující, tak je nějaká prekontakt rovina, kde se dějou zajímavý věci, ale my je vlastně nemůžeme chytit, protože když je chytíme, tak se vyfiguříme a tahle rovina zmizí. A tak bych měl představu, že se děje nějaká spousta pole, tam to jede.

Pole je plodné.

Jo. Tak jedna fantazie by mohla být, tak terapeut něco chytil nějakou takovou zprávu, jako na primární úrovni, ještě preverbální, prereflektující jo, něco se stalo, nějakej děj, že tohle řeknu. První věc co mě napadá.

Druhá mě věc co mě napadá, je jaký uvědomění u toho ten terapeut má, jestli řekne... ty jo, to bylo rychlý, jsem překvapenej, co jsem teď řekl... jsem, překvapenej, že říkám co kdybyste si tam sedl... Třetí rovina, co v tý situaci je nebo co tam není, jestli tam je nebo chybí jemnost, něha... nebo tam chybí vlastní smrtelnost... nějaký hlazení vůbec netuším...

Jo, jo. Bylo by ti toho víc dostupnýho, kdyby jsi tam seděl. Teď to musší vzít tak analyticky.

Jo, jo, jo. Když bych tam seděl, tak by to bylo "Tak to pojďme sjet, sjedeme tu vln." a pak se podíváme jak se sjíždí ta vlna. To je prostě fajn, proč se do toho taky nepustit.

Jakoby to z toho tvýho pozorování [analýzy] to vztahový bylo míň, že tam není zvýrazněný, ale je tam zvýrazněnej ten nápad... ale víc se to blíží nějak je to důležitý, co se to děje, a pak je tam podnět a něco naskočí... víc se to blíží tomu polařskýmu pojetí.

Jo.

Že to není nějaký reflektovaný nabídnutí.

A nebo můžeme říct, že ta metafora má obvykle takovou strašnou váhu, že je schopná strukturovat tu situaci, že to přitáhla ta metafora tý smrti a nastrukturovala...

Myslíš to "sednout si do ní"?

Jo. Že "Ách" *[nadechne]* že nás to vtáhlo silou tý metaforičnosti jaký by bylo hladit sebe ve vlastní smrtelnosti nebo jaký by bylo sednout si do vlastní smrtelnosti. Nebo hladit sebe. Vztahová rovina může bejt jako čistě to hlazení

sebe, jaký by bylo teda hladit sebe. A je to o laskavosti a vztahu k sobě né o smrti. Prffffff *[odfrknutí, gesto rukou, smích]*.

Já jsem se snažil jakoby nějak ty tvoje tři pohledy...

Na objektový rovině já mu říkám tak si tam sedni a zkusíme něco zajímavýho se stane, zažijeme a podíváme se na to.

Na vztahový bych říkal, já vlastně teď ti začínám určovat co máš trochu dělat, byť mluvíme vo nějakým silným tématu a na tý polařský bych uvažoval o prekontaktu, prekoncepetech jakože...

Ono, to bylo, takový že: "Jaký by to bylo kdyby jsi tam sednul." ve smyslu, že mě to napadá...že to nebylo udělejte to. Že to bylo hodně jako možnost.

Ve mě hrklo, jo. Na mě to bylo hrozně rychlý.

Jako při tý předstravě?

No, že jako jak rychle to bylo... ahá... pomalu, pomalu, pomalu prostě, ubírat, moc.

Že by to bylo daleko za tím trapným?

Uhm, jo, na moji intenzitu by to bylo moc. Strašně.

Příliš neznámý klient pro tebe.

Jo.

Člověk, kterej je třeba já nevím u mě tři roky v terapii a vlastně smrtelnost se tam objevuje a proměňuje.

To znamená, že s někým to bude vždycky moc a s někým to bude po dvou sezeních v pohodě.

Mě to připomíná jeden záznam, kdy co nasbírala ta kolegyně. Kdy ten borec měl nějaké homosexuální fantazie.

O terapeutovi?

Obecně a teď to řešil jestli je homosexuál nebo ne a ten terapeut... jo pak... teď nevím co tam bylo, nějaký tělesných projevech na základě nichž ten klient si něco pozná... a teď ten terapeut se ho zeptal co teda teď cítí v penisu. Podobně ve mě hrklo, když jsem četl ten záznam, to je otázka, kterou si neumím představit, že položím.

Hele jaký to pro tebe bylo, to naše setkání?

Já si fakt uvědomuju, jak odstupuju od těch strukturálních k nějaký estetice, metaforám a že je to pro mě asi užitečnější než to rozsekávání do tý struktury. Protože stejně všechny tři úrovně jedou spolu permanentně a myslím si, že jako je to naše touha se v tom vyznat a nebo mít strukturu, že jenom by to bylo moc vágní.

Vlastně si říkám, že furt nevím co je to ten experiment... *[smích]*

V čem?

No, že je to všechno a nic. Že všechno můžeme považovat za experiment, cokoliv co se tam začne dít tak řeknem, že je experiment.

První setkání s klientem je celý experiment. Co je experiment par excelánce. Každá věta kterou tam kdokoliv řekne.

Jo, přesně. Já nevím kdo mluví o tom pojmu "mwe", že jako "me" a "we" dokupy. Rád bych mluvil o tom, že tam vytváříme Já-Ty dokupy, tak na to myslím, že si říkám to je přesně takový. Je to takový smaltovaný. A zároveň si uvědumuju, že jak pro mě bylo dřív důležitý mít jasnou strukturu a fakt se mít čeho držet. Taky kvůli vlastní úzkosti z těch situací a taky tomu, že já bych rád tomu rozuměl a vlastně chci tomu nějak rozumět. A jak užitečný, když si to beru do supervize tak taky tomu umět porozumět a dát si to do struktury.

Takže to setkání přineslo vzpomínky na minulost a uvědomění stávajícího stavu.

Jo. A představu, kolik experimentů já tam dělám... a buď si jich všimnu nebo nevšimnu, ale děje se to a jede to.

a ... no takhle asi všechno. Nevím co ty?

Co já.... Já jsem tě rád poznal... o tom to bylo jako hodně. Vlastně, kdo jsi. Jsem si všímal, že mě [před setkáním] napadá, jaký to bude, jak se budu ptát na nějaký věci, který jsou osobní. Jak to děláš, kým seš, jak to půjde dohromady... jestli z toho budeš nervózní nebo jsem já kdo je víc nervózní a je to moje fantazie o tobě, jakej seš. A tak jsem si v nějakej moment všimnul, že jsem s tím i tu, když jsem si sem sedal ze začátku. Že jsem trochu nervózní. Tak jsem rád, že jsem to zaznamenal, že jsem to vlastně nechal jít. Že budu následovat, co ty budeš přinášet a budu se snažit porozumět tvému pohledu. Nějak ho konfrontovat s tím, co vidím zatím v těch datech... Téma moci mě tam zajímá, tak jsem se snažil ho

nějak přinýst a zároveň tě nějak jako netlačit dál od toho, širokýho pohledu.

Za mě bylo vidět, že očividně to zajímá tebe více než mě, jo. Mě to tam tolik netáhne nebo nezajímá.

Jo. To je mi zjevný, že to je moje téma.

A právě v tom polařským si říkám... kde ta moc je? Je tam?

[s energií] Jo, je tam? Kdo ji má, má ji ta situace?

Jo. A říkám si... *"Je to vždycky jako safe? Když mě to takhle napadne? I čím si vlastně můžu nebo musím projít... Už tam jsem?"* Jo, že můžu těmhle těm impulsům důvěřovat?

Jo.

Jsem sám se sebou v pohodě, že to sedne tenhle nápad? Že je to dost na rovinu tak jak vidím lidi a sebe? To je moje téma. To souhlasím.

Uhm.

Zároveň se to opakovalo ve všech těch výpovědích - že lidi nějak řekli - třeba jedna co pracuje s těma hodně náročnýma - tak, že si postupně uvědomila, když to více sledovala nějak, že mě to zajímalo co se tam vše děje a zkoušela jsem a prozkoumávala experimenty, ale vlastně zpětně, jsem zjistila poletech praxe, že experiment může být na úkor vztahu a ten vztah je teď důležitej... A možná to je o klientele, možná je to omě, ale takhle to tak teď mám a před 5ti lety jsem to tak neměla tolik, ale bylo tam několik přelomovejch experimentů, které mě k tomu navedli s klientelou se kterou já pracuju, která se spíš starší... a je možné, že za pět let to bude jinak, že se v tom zase nějak posunu.

Že to tam bylo jako spojující korálek, jak jako zacházíme jako terapeut s tou mocí, protože v experimentu si myslím, že je více prostoru, aby se tam mohla objevit, aby tam byla nevědomě, aby nás tam vtáhla nebo naopak někdy je potřeba, aby to vedení bylo jasný ve smyslu metapozice třeba že například pracujeme s traumatem tak přibrzdit toho klienta. Tak abys rozuměl, že to není jen mé téma. Byť je dost i mé. Tak je i v těch datech.

Kdykoliv fakt jako, ten klient se jako rozpadá nebo není strukturovanej a my zůstaneme strukturovaný nebo se o to snažíme, tak fakt vztahově děláme ty

nejseš v pohodě já jsem v pohodě. Já umím něco co ty neumíš. A už to není dobrý. Že já bych řekl, že je třeba jít s klientem do tý rozbitosti, do toho rozsekání. Do tý bezmoci.

I s traumatizovaným?

Uhm. Protože jinak vztahově vytvoříme fakt já jsem tady ok, terapeut co sedí, zvládá to a má to pod kontrolou a ty seš rozsekanej. A to nechci jako vztahově zážitek, který bych chtěl, aby moji klienti si vodnášeli.

Jestli to vlastně není ošetřitelný tím, co jsi říkal. Jestli už to vlastně není tvoje představa o představě [vztahu] klienta. Že ta poloha může být pečující, pojďme to teď zastavit a zbrzdit...

Jo.

Ten chaos, kterej... když se rozpadá...

Pro mě fakt, když je fakt rozsekanej, tak za ním.

Jo, jo. Pokud máš kapacitu. A on taky. Že se v tom neztratí, že výsledkem není psychedelickej bad-trip, když použijou tvou analogii.

Jo.

Ale jakože, když to může nějak prozkoumat a něco si odnýst a vystoupit z toho ven. Projít tím dál. Tak to dává smysl. Ale kdyby to bylo za... že tu roli tam máme. Tu podpůrnou a strukturující. Že se jí jakoby nemůžeme vzdát...

[nesouhlasný zvuk, pokývování hlavou ze strany na stranu]

Pokud von si ji vezme nebo si ji od nás vezme jako něco jiný, když to přečte jako nezájem, tak to je jeho svět, jeho deal, nedá se nic dělat. A proto ten vztah tam v té reflexi nějak přineseme, abychom to zreflektovali. Abychom věděli, jak to bylo doopravdy.

Aby to přineslo data, že je škoda je ztratit. Takže tam s ním můžu jít, ale taky někde ten proces toho klienta se rozbortí a už by nemělo smysl s tím jako trávit [čas] v jeho chaosech a nočních můrách, protože on už to neposkládá. A jak to poznat? To je ta moc, kterou máme.

Tak s tím nesouhlasím.

Říct, že ji nemáme podle mě znamená vzdávat se té terapeutické metapozice, která tam je. A zajímá mě tvá reakce. A zároveň je 56, já ještě

chvilku mám... jestli na to chceš ještě nějak zareagovat, tak budu moc rád.

Já myslím, že fakt není užitečný... že je užitečný si neudržet tu strukturovanost. Že to co je fakt potřeba s těma rozpadlejma klientama je rozpadnout se. Jít do tý svý trapnosti a dovolit si vlastní trapnost i v experimentu, abychom zažili fakt něco opravdovýho v rámci experimentu. Mám dojem jak kdyby komunitně jsme se tomu bránili - Ne já musím držet prostor...

Komunitně jsi říkal... jako gestalt? Nebo trauma [práce]?

Spíš jako psychoterapeuty, že musíme držet tu strukturu, když on je rozpadlej, my musíme hlídat čas a tak. Hele, myslím si, že fakt ne. Že vztahově to udělá obrovský nepoměr. A není to užitečný.

A to je otázka. Jestli to není užitečný, jestli ta nerovnováha nenaruší ty figury, který se tam generujou, pokud je ten vztah.

Co je figurou? Já jsem v pohodě, ty nejseš v pohodě?

To, že chodím do terapie, ta figura je tam sama o sobě, tedle se nemůžu vzdát.

Jo.

Ta je tam úplně na pozadí, že k tomu to je. Já [jako klient] se k tomu tý dovednosti tvý [terapeuta] k tomu kým ty seš nějak vztahuju a zároveň se toho chci nějak zbavit, že to takhle nechci donekonečna [být klientem]. Nebo možná chci donekonečna, ale můžu to prozkoumat jako klient. A že mě příjde, že v tom momentě je... a že to je figura, která je na pozadí a ve finále její dlouhá vlna, že ona si taky někdy zaslouží nějakýho prozkoumání. Nějakýho uzavření, že ona se tam taky objeví, buďto na konci terapie nebo celou dobu se tam skrytě či otevřeněji projevuje a propracovává... ale že mě příjde... že bych to chtěl udržet u toho, že ta nerovnost se tam může objevit, že to je zážitek pro klienta, tady tý nerovnosti, kterej je taky ok. Že na tom není principielně nic špatnýho. Nechat se nějak podpořit v chaosu. A zároveň taky tam může být něco jinýho a může to být něco jinýho co může bejt pozitivní, že ten člověk je tam plně se mnou, že je zasaženej tím mým chaosem.

To já si myslím, že se takhle nestane.

Já s tím souhlasím. Že se to takhle nestane [myšleno, když budeme se snažit být strukturovaní]. Že si myslím, že tam musí být nějak oboje. Že důležitý je abych jako terapeut byl zasaženej. Ale zároveň abych neztratil nějak [zcela] pevnost v té chvíli.

To si myslím že můžeš ztratit.

[oba smích]

Pro klienta, pro mě je to ok. Do nějaké míry samozřejmě.

[oba smích]

Už musím končit.

Hele já ti moc děkuju.

[konec]